Tanquam Explorator. 66

THOMÆ MORI ANGLI, VIRI ERVDITIONIS PARITER AC VIRTVTIS NOMINE CLARISSIMI, ANGLIÆQVE OLIM CANCELLARII,

Omnia, quæ hucuſque ad manus noſtras peruenerunt, Latina Opera: quorum aliqua nunc primum in lucem prodeunt, reliqua verò multo quàm antea caſtigatiora.

HORVM OMNIVM ELENCHVM

Pagina duodecima commonſtrabit.

Sum Ben: Jonsonij Liber.

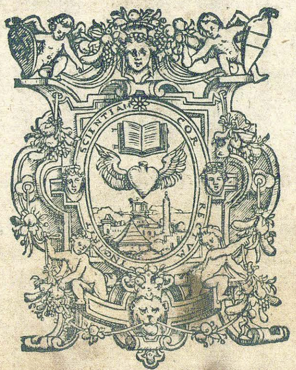

Amicissimo, et eruditissimo viro Guil. Dakinsio Ben. Jonson D. D.

LOVANII,

Apud Ioannem Bogardum ſub Biblijs Aureis, Anno 1566.

Joanni Blumfeild doctiss. amiciss. dono dedi amoris causa hunc librum. Guilielm' Dakins.

EPIGRAMMATA CLARISSIMI, DISERTISSIMIQVE VIRI THOMAE MORI BRITANNI, pleraque è Græcis verſa.

VEreor illuſtriſsime princeps, dum more virginum, quæ ſatis formę ſuę non fidunt, picturæ lenocinio gratiam illepidis verſiculis cõparare ſtudeo, ne eos qua maxime do te placere potuiſſent, id eſt, ipſius rei nouitate, fraudarim. Nam quum illico in pręſentem coronationẽ tuam conſcriptos eos pictori exornandos dediſſem, effecit certe podagra, qua protinus quàm opus inchoauit, incommodiſſime tentatus eſt, vt eos nunc tandem, ſerius aliquanto quàm res poſtulare videbatur, exhibeam. Itaque (ſi tecum pro inſita humanitate tua liberius agi ſinis) haud ſcio, maiorem ne gratiam verſiculis noſtris pictoris manus adiecerint, an pedes ademerint. Quippe quibus effectum eſt, vt mihi verendum ſit, ne non minus ſera, ac proinde intempeſtiua videri tibi poſsit hæc noſtra gratulatio, quàm olim Tiberio principi viſa eſt, Ilienſium illa conſolatio, qua eum de morte filij, iamdiu defuncti, conſolabantur. quam ille faceta dicacitate deluſit, reſpondens ſe eorum quoque vicem dolere, quod bonum militem amiſiſſent Hectorem. verum eorum officium, ad luctum non ſeneſcentem modo, ſed planê præmortuum, non potuit eſſe non ridiculum. meum verô ab hoc vitio vendicat immenſa illa de celebri coronatione tua lætitia. quæ quum pectoribus omnium tam efficacem ſui vim ac præſentiam impreſſerit, vt ſeneſcere vel integra ætate non poſsit, effecit nimirum, vt hoc meum officium nõ ſero re peracta atq; euanida, ſed præſens in rem præſentem perueniſſe videatur. Vale princeps illuſtriſsime, & (qui nouus ac rarus regum titulus eſt) amatiſſime.

IN SVSCEPTI DIADEMATIS DIEM HENRICI OCTAVI, ILLVSTRISſimi ac fauſtiſsimi Britanniarum Regis, ac Catherinę Reginę eius feliciſsimæ, Thomæ Mori Londonienſis, carmen gratulatorium.

SI qua dies vnquã, ſi quod fuit Angliæ tempus,
Gratia quo ſuperis eſſet agenda tibi,
Hæc eſt illa dies niueo ſignanda lapillo,
Læta dies faſtis annumeranda tuis.
Meta hæc ſeruitij eſt, hæc libertatis origo,
Triſtitiæ finis, lætitiæq́ȝ caput.
Nam iuuenem ſecli decus o memorabile noſtri
Vngit, & in regem præficit iſta tuum.
Regem qui populi non vnius vſque, ſed orbis
Imperio dignus totius vnus erat.
Regem qui cunctis lachrymas detergat ocellis,
Gaudia pro longo ſubſtituat gemitu.
Omnia diſcuſsis arrident pectora curis,
Vt ſolet excuſſa nube nitere dies.
Iam populus vultu liber præcurrit amœno,
Iam vix lætitiam concipit ipſe ſuam.
Gaudet, ouat, geſtit, tali ſibi rege triumphat,
Nec quicquam niſi rex quolibet ore ſonat.
Nobilitas, vulgi iamdudum obnoxia feci,
Nobilitas, nimium nomen inane diu,
Nunc caput attollit, nunc tali rege triumphat,
Et merito cauſas vnde triumphet, habet.
Mercator varijs deterritus antè tributis,
Nunc maris inſuetas puppe reſulcat aquas.
Leges inualidæ prius, imò nocere coactæ,
Nunc vires gaudent obtinuiſſe ſuas.
Congaudent omnes pariter, pariterq́ȝ rependunt
Omnes venturo damna priora bono.
Iam quas abdiderat cæcis timor ante latebris,
Promere quiq; ſuas gaudet & audet opes.
Iam iuuat ô, potuit tot furum ſi qua tot vncas
Tam circumſpectas fallere præda manus.
Non iam diuitias vllum eſt (magnum eſſe ſolebat)
Quæſitas nullo crimen habere dolo.
Non metus occultos inſibilat aure ſuſurros,
Nemo quod taceat, quódve ſuſurret, habet.
Iam delatores volupe eſt contemnere, nemo
Deferri, niſi qui deglудit ante, timet.
Conueniunt igitur ſimul ætas, ſexus, & ordo,
Cauſaq́ȝ non vllum continet vlla domi.
Quo minus interſint, dum ſacris rite peractis,
Rex init auſpicijs regna Britanna bonis.
Quacunque ingreditur, ſtudio conferta videndi,
Vix ſinit anguſtam turba patere viam.
Opplenturq́ȝ domus, & pondere tecta laborant,
Tollitur affectu clamor vbique nouo.
Nec ſemel eſt vidiſſe ſatis, loca plurima mutant,
Si qua rurſus eum parte videre queant.

Ter

Ter ſpectare iuuat. quid ni hunc ſpectare iuuaret,
Quo natura nihil finxit amabilius?
Mille inter comites excelſior omnibus extat,
Et dignum auguſto corpore robur habet.
Nec minus ille manu eſt agilis, quàm pectore fortis,
Seu res diſtricto debeat enſe geri.
Seu quum protentis auide concurritur haſtis,
Seu petat oppoſitum miſſa ſagitta locum.
Ignea vis oculis, Venus inſidet ore, geniſq́ȝ
Eſt color, in geminis qui ſolet eſſe roſis.
Illa quidem facies alacri veneranda vigore
Eſſe poteſt teneræ virginis, eſſe viri.
Talis erat, Nympham quum ſe ſimulauit Achilles.
Talis, vbi Aemonijs Hectora traxit equis.
O ſi animi præſtans vnà cũm corpore virtus
Cerni, natura non prohibente, queat.
Imò etiam vultu virtus pellûcet ab ipſo,
Eſt facies animi nuncia aperta boni.
Quàm matura graui ſedeat prudentia mente,
Quàm non ſolliciti pectoris alta quies.
Quoq́ȝ modo ſortem ferat, & moderetur vtranque,
Quanta verecundæ cura pudicitiæ.
Quàm tranquilla fouet placidum clemẽtia pectus,
Quàm procul ex illo faſtus abeſt animo.
Principis egregius noſtri (quas fingere non eſt)
Præ ſe fert certas vultus & ipſe notas.
At qua iuſtitia eſt, regnandi quas habet artes,
Proſequitur populum qua pietate ſuum,
Hæc facilè ex vultu fiunt illuſtria noſtro,
Hæc ſunt ex noſtris conſpicienda bonis.
Quod ſic afficimur, quod libertate potimur,
Quodq́ȝ abiere timor, damna, pericla, dolor,
Quod rediêre ſimul, pax, commoda, gaudia, riſus,
Eximij virtus principis inde patet.
Eneruare bonas immenſa licentia mentes,
Idq́ȝ etiam in magnis aſſolet ingenijs.
At quamuis erat ante pius, mores tamen illi
Imperium dignos attulit imperio.
Nam bona quæ pauci ſera fecere ſenecta,
Protinus in primo præſtitit ille die.
Illico correptos incluſit carcere, quiſquis
Conſilio regnum læſerat antè malo.
Qui delator erat, vinclis conſtringitur arctis,
Vt mala quæ multis fecerat, ipſe ferat:
Ad mercatores aperit mare. ſi quod ab illis
Durius exactum eſt antè, remiſit onus.
Deſpectuſq́ȝ diu magnatum nobilis ordo,
Obtinuit primo priſtina iura die.
Ille magiſtratus & munera publica, vendi
Quæ ſueuerè malis, donat habenda bonis.
Et verſis rerum vicibus feliciter, antè
Quæ tulit indoctus præmia, doctus habet.
Legibus antiquam (nam verſæ euertere regnum
Debuerant) ſubito vimq́ȝ decuſq́ȝ dedit.
Omnis cumq́ȝ prius prorſus deſciſceret ordo,
Protinus eſt omnis redditus ordo ſibi.
Quid, quod in his etiam voluit reſcindere quædam,
Vt populo poſsit commodus eſſe ſuo.
Quæ tamen ante ſuo nouit placuiſſe parenti?
Sic patriam, vt decuit, prætulit ille patri.
Nec miror. quid enim non principe fiat ab illo,
Cui cultum ingenuis artibus ingenium eſt?
Caſtalio quem fonte nouem lauêre ſorores,
Imbuit & monitis Philoſophia ſuis.
Nominibus populus multis obnoxius omnis
Regi erat. hoc vnum pertimuitq́ȝ malum.
At rex, hinc metui quum poſſet, poſſet & inde
Congerere immenſas, ſi voluiſſet, opes.
Omnibus ignouit. ſecuros reddidit omnes.
Sollicitiq́ȝ malum ſubſtulit omne metus.
Ergo alios populi reges timuêre, ſed iſtum,
Per quẽ nunc nihil eſt quod timeatur, amant.
Hoſtibus ô princeps multum metuende ſuperbis.
O populo princeps non metuende tuo.
Ille te metuunt. nos te veneramur, amamus.
Illis, noſter erit, cur metuaris, amor.
Sic te ſecurum, demptoq́ȝ ſatellite tutum;
Vndiq; præſtabunt, hinc amor, inde timor.
Extera bella quidem, coëat ſi Gallia Scotis,
Sit tantum concors Anglia, nemo timet.
At procul inteſtina aberunt certamina. namq́ȝ
Semina, quas cauſas vnde oriantur, habent?
Primum equidem de iure tuæ tituloq́ȝ coronæ
Quæſtio iam non eſt vlla, nec eſſe poteſt.
Quæ certare ſolet iam tu pars vtraque ſolus.
Nobilis hanc litem ſoluit vterq; parens.
Aſt magis abs tè etiã eſt populi procul ira, tumultus
Impia ciuilis quæ ſolet eſſe caput.
Ciuibus ipſe tuis tam charus es omnibus vnus,
Vt nemo poſsit charior eſſe ſibi.
Quod ſi fortè duces committeret ira potentes,
Soluetur nutu protinus illa tuo.
Tanta tibi eſt maieſtatis reuerentia ſacræ,
Virtutes merito quam peperêre tuæ.
Quæ tibi ſunt, fuerant patrum quæcunque tuorum,
Secula priſca quibus nil habuere prius.
Eſt tibi namq; tui princeps prudentia patris,
Eſtq́ȝ tibi matris dextra benigna tuæ.
Eſt tibi mens auiæ, mens religioſa paterna,
Eſt tibi materni nobile pectus aui.
Quid, mirum ergo, nouo ſi gaudeat Anglia more,
Cum qualis nunquam rexerat ante, regat?
Quid quod lætitia hæc, quæ viſa eſt non potuiſſe
Creſcere, coniugio creuit adaucta tuo?
Coniugio, ſuperi quod decreuere benigni,
Quo tibi, quoq́ȝ tuis conſuluere bene.
Illa tibi coniunx, lætus communia tecum
Quam vidit populus ſceptra tenere tuus,
Cuius habent tantam cœleſtia numina curam,
Vt thalamis ornent, nobilitentq́ȝ tuis.
Illa eſt, quæ priſcas vincat pietate Sabinas,
Maieſtate ſacras vicerit heroidas.

Illa

Illa vel Aceſtes caſtos æquarit amores,
Vel prompto ſuperet conſilio Tanaquil.
Illo ore, hoc vultu, forma eſt ſpectabilis illa,
Quæ talem ac tantam ſola decere poteſt.
Eloquio fœcunda cui Cornelia cedat,
Inq́; maritali Penelopeia fide.
Illa tibi princeps multos deuota per annos,
Sola tui longa manſit amore mora.
Non illam germana ſoror, nec patria flexit,
Non potuit mater, non reuocare pater.
Vnum te matri, te prætulit illa ſorori:
Te patriæ, & charo prætulit illa patri.
Illa tibi felix populos, hinc & inde potentes
Non diſſoluenda iunxit amicitia.
Regibus orta quidem magnis, nihiloq́; minorum eſt
Regum, quàm quibus eſt orta, futura parens.
Hactenus vna tui nauem tenet ancora regni,
Vna, ſat illa quidem firma, ſed vna tamen.
At regina tibi ſexu fœcunda virili
Vndique firmatam perpetuamq́; dabit.
Proueniunt illi magna ex te commoda, rurſus
Ex illa veniunt commoda magnà tibi.
Non alia vlla fuit certe te digna marito.
Illa non alius coniuge dignus erat.
Anglia thura feras, ſacrumq́; potentius omni
Thure, bonas mentes innocuáſque manus.
Connubium vt ſuperi hoc, ſicuti fecere, ſecundent,
Vt data cœleſti ſceptra regantur ope.
Vtq́; ipſis geſtata diu hæc diademata, tandem
Et natus nati geſtet, & inde nepos.

EIVSDEM IN SVBITVM IMBREM, quì in pompa Regis ac Reginæ large obortus, nec ſolem abſtulit, nec durauit.

Dum peterent ſacras Rex & Regina coronas,
Pompa qua nunquam pulchrior vlla fuit.
Aureus explicuit late ſe Phœbus, eratq́;
Læta dies populi conſona pectoribus.
At vbi iam mediam celebris peruenit in vrbem,
Tota ſtatim æthereis pompa rigatur aquis.
Nulla tamen Phœbi ſubduxit lumina nubes,
Et minima nimbus perſtetit ille mora.
Res bene contra æſtus cecidit, rem ſiue quis ipſam
Spectet, ſiue omen, non potuit melius.
Principibus noſtris vberrima tempora ſpondent,
Et Phœbus radijs, & Iouis vxor aquis.

EIVSDEM AD REGEM.

Cuncta Plato cecinit tempus quæ proferat vllum,
Sæpe fuiſſe olim, ſæpe aliquando fore.
Ver fugit vt celeri, celeriq́; reuertitur anno,
Bruma pari vt ſpacio quæ fuit ante, redit.
Sic, inquit, rapidi poſt longa volumina cœli
Cuncta per innumeras ſunt reditura vices.
Aurea prima ſata eſt ætas, argentea poſt hanc.
Aerea poſt illam, ferrea nuper erat.
Aurea te princeps redierunt principe ſæcla.
O poſsit vates hactenus eſſe Plato.

EIVSDEM AD REGEM, DE ſpectaculis equeſtribus per eum æditis, Epodon iambicum.

Quæcunque reges ædiderunt hactenus
Equeſtrium ſpectacula,
Lugubris illa ſemper aliqua reddidit
Calamitas inſignia.
Aut tabido tranſuerberati militis
Madens harena ſanguine.
Aut lanceis icta vnguliſve ſonipedum
Obtrita plebs ferocium,
Turbámve comprimens ſimul miſerrimam
Lapſæ ruina machinæ.
Verum tua hæc ſpectacula ô rex omnium
Quæ vidimus pulcherrima,
Non vlla clades, ſed tua digna indole
Inſignit innocentia.

EIVSDEM DE VTRAQVE roſa in vnum coalita.

Purpureæ vicina fuit roſa candida. vtranq;
Vtraque dum certant, ſit prior vtra, premit.
Vtraque ſed florem roſa iam coaleuit in vnum,
Quoq́; poteſt vno lis cadit illa modo.
Nunc roſa conſurgit, nunc pullulat vna. ſed omneis
Vna habet hæc dotes, quas habuere duæ.
Scilicet huic vni ſpecies, decor, atque venuſtas,
Et color, & virtus, eſt vtriuſque roſæ.
Alterutram ergo roſam, vel ſolam quiſquis amauit,
Hanc in qua nūc eſt, quicquid amauit, amet.
At qui tam ferus eſt, vt non amet, ille timebit.
Nempe etiam ſpinas flos habet iſte ſuas.

IN RHETOREM INDOCTUM, E Græco.

Quinque Solœciſmis donaui Rhetora Flaccum,
Quinque ſtatim decies reddidit ille mihi.
Nunc numero hos, inquit, paucos contentus habeto,
Menſura accipies quando redibo Cypro.

IN SVSPICIONEM. E Græco.

Magnā habet in rebus vim ac pondus opinio, nō vis
Lædere velle tamen ſi videare, peris.
Sic & Philolaum quondam occidêre Cretenſes,
Quem falſo credunt velle tyrannum agere.

IN RHETOREM INFANTEM ſcitè pictum. E Græco.

Ipſe tacet Sextus, Sexti meditatur imago.
Ipſa eſt rhetor imago, ab imagine rhetor imago eſt.

IN CAECVM ET CLAVdum mendicos.

Claudipedem geſtat cæcis vicinus ocellis,
Conducitq́; oculos arte, locatq́; pedes.

ALITER.

Cæcus claudipedem geſtat. prudenter vterq;